

Ffocws ar y Gyfraith

Lefel UG

LLYFR ATEBION

Simon Jackson

Cyfieithiad gan Siân Owen

Rhagair

Mae Ffocws ar y Gyfraith: Lefel UG, Llyfr Atebion yn cynnwys mwy na 200 o gwestiynau. Mae'r llyfr hwn yn cynnig atebion i'r cwestiynau hyn. Weithiau, bydd yr ateb naill ai'n gywir neu'n anghywir. Mewn achosion eraill, fodd bynnag, ceir nifer o atebion posibl. Nid yw'r llyfr hwn yn ceisio cynnig atebion terfynol. Gall bod atebion eraill yn ddilys fel ei gilydd. Dylai athrawon a darlithwyr ystyried hyn wrth farcio gwaith neu roi'r atebion i fyfyrwyr fel enghreifftiau o 'atebion delfrydol'.

Gellid defnyddio'r atebion yn y llyfr hwn mewn sawl ffordd. Dyma fwriadau'r awdur wrth baratoi'r atebion:

- Gellid llungopio'r atebion ac yna'u defnyddio'n sail i drafodaeth grŵp mewn dosbarth.
- Gellid llungopio'r atebion a'u dosbarthu er mwyn helpu myfyrwyr i adolygu neu i gofio.
- Gellid defnyddio'r atebion i arbed amser wrth baratoi gwrs.
- Gellid defnyddio'r atebion i arbed amser wrth farcio gwaith cartref.
- Gallai myfyrwyr ddefnyddio'r atebion yn sail ar gyfer marcio'u gwaith eu hunain. Gallai hyn fod yn ddefnyddiol iawn ar gyfer myfyrwyr sy'n mynychu cyrsiau dysgu o bell.

Yn ogystal â'r atebion i gwestiynau a osodir yn y llyfr myfyrwyr, mae'r llyfr hwn yn cynnig Gweithgareddau, profion ateb byr a rhestr o wefannau sy'n gysylltiedig â phob uned yn y llyfr myfyrwyr. Lluniwyd y deunydd newydd hwn i helpu athrawon i ddysgu'r cwrs i fyfyrwyr.

Cynlluniwyd y deunydd a geir yn y llyfr hwn fel bod modd ei lungopio o fewn sefydliad y prynwr. Mae'r cyhoeddwr yn rhoi caniatâd ar gyfer llungopio copïau lluosog o dudalennau Ffocws ar y Gyfraith: Lefel UG Llyfr Atebion o fewn y sefydliad a brynodd y llyfr, ac at ddefnydd y sefydliad hwnnw yn unig.

Golygydd yn Causeway Press
Cynllun y tudalennau
Tarddiad y graffigwaith
© Simon Jackson 2004

Steve Lancaster
Caroline Waring-Collins (Waring Collins Ltd.)
Waring Collins Ltd.

Cyhoeddwyd y cyfieithiad hwn o OCR LAW IN FOCUS AS LEVEL, LLYFR ATEBION
Argraffiad 01 drwy drefniant â Pearson Education Limited.

Argraffiad Cymraeg © Siân Owen & Siân Eleri Richards

Noddwyd gan Lywodraeth Cynulliad Cymru

Cyhoeddwyd dan nawdd Cynllun Adnoddau Addysgu a Dysgu CBAC

ISBN 978-1-905617-76-0

Cyfieithwyd gan Siân Owen
Golygwyd gan Siân Eleri Richards
Cysodwyd gan Andy Dark

Cyhoeddwyd gan UWIC Press
UWIC, Heol Cyncoed, Caerdydd CF23 6XD
cgrove@uwic.ac.uk
029 2041 6515

Cynnwys

Adran 1 *Ymdrin â manylebau OCR a CBAC yn OCR Ffocws ar y Gyfraith: Lefel UG* **1**

Adran 2 *Yr atebion i'r gweithgareddau yn llyfr y myfyrwyr* **6**

Adran 3 *Gweithgareddau newydd* **78**

Adran 4 *Profion ateb byr* **90**

Adran 5 *Cyfraith UG ar y we* **127**

Adran 6 *Cyfraith gwlad ac ecwiti* **132**

Noder: mae Adran 6 yn sicrhau ymdriniaeth lawn â phob agwedd ar fanyleb Lefel UG CBAC.

Adran 1	Ymdrin â manylebau OCR a CBAC yn OCR Ffocws ar y Gyfraith: Lefel UG	1
Adran 2	Yr atebion i'r gweithgareddau yn llyfr y myfyrwyr	6
	Uned 1 Cyflwyniad i'r gyfundrefn gyfreithiol	6
	Uned 2 Y cyfansoddiad a sofraniaeth y Senedd	8
	Uned 3 Y Senedd	10
	Uned 4 Hawliau dynol	13
	Uned 5 Deddfwriaeth ddirprwyedig	15
	Uned 6 Sefydliadau'r UE	17
	Uned 7 Cyfraith yr UE a'i goruchafiaeth	20
	Uned 8 Cyfraith gwlad ac athrawiaeth cysail	22
	Uned 8 Cysail a newid y gyfraith	26
	Uned 10 Dehongli statudau	28
	Uned 11 Pwysau am newid ac asiantaethau diwygio'r gyfraith	32
	Uned 12 Pwerau'r heddlu	35
	Uned 13 Llysoedd trosedd	39
	Uned 14 Egwyddorion dedfrydu	44
	Uned 15 Mathau o ddedfryd	48
	Uned 16 Y llysoedd sifil	51
	Uned 17 Tribiwnlysoedd a dulliau amgen o ddatrys anghydfod	54
	Uned 18 Cyfreithwyr	57
	Uned 19 Gwasanaeth Erlyn y Goron	60
	Uned 20 Barnwyr	62
	Uned 21 Rheithgorau	66
	Uned 22 Ynadon	70
	Uned 23 Cymorth cyfreithiol a ariennir gan y Llywodraeth	73
	Uned 24 Mathau eraill o gymorth cyfreithiol	76
Adran 3	Gweithgareddau newydd	78
	Atebion i gwestiynau'r Gweithgareddau newydd	85
Adran 4	Profion ateb byr	90
	Yr atebion i'r profion	102
Adran 5	Cyfraith UG ar y we	127
Adran 6	Cyfraith gwlad ac ecwiti	132
	Yr atebion i weithgareddau Adran 6 (cyfraith gwlad ac ecwiti)	136